

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΔ 102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο – 4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΔ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και παρουσιάσεις video	3	10	
Εργαστηριακές ασκήσεις			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν έχει προαπαιτούμενα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη βασικών θεματικών που σχετίζονται με γενικές μαθησιακές δυσκολίες και γενικευμένες δυσκολίες στο σχολικό πλαίσιο καθώς και η μελέτη σχεδιασμού έγκαιρων, κατάλληλων και αποτελεσματικών διδακτικών παρεμβάσεων.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αναγνωρίζει βασικά χαρακτηριστικά των γενικών μαθησιακών δυσκολιών κατά τη φοίτηση στο σχολείο - Αναγνωρίζει τη χρησιμότητα των στρατηγικών/τεχνικών αξιολόγησης των μαθησιακών δυσκολιών - Κατανοεί ότι η αναγνώριση των δυσκολιών στη σχολική τάξη αποτελεί βασικό άξονα για το σχεδιασμό της κατάλληλης διδακτικής παρέμβασης - Αντιλαμβάνεται τη σημαντικότητα της προσαρμοσμένης, αποτελεσματικής διδακτικής παρέμβασης σε σχέση με τη μαθησιακή ανταπόκριση μαθητών με γενικές μαθησιακές δυσκολίες - Κατανοεί ότι οι μαθητές με γενικές μαθησιακές δυσκολίες μπορούν να ανταποκριθούν μαθησιακά μέσω κατάλληλα σχεδιασμένων διδακτικών παρεμβάσεων

- Κατανοεί την αναγκαιότητα προσαρμογής του αναλυτικού προγράμματος και των διαφοροποιημένων διδακτικών παρεμβάσεων για τη συμπερίληψη όλων των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία
- Εντοπίζει τις γενικές μαθησιακές δυσκολίες στον προφορικό λόγο, το γραπτό λόγο και τα μαθηματικά και σχεδιάζει έγκαιρες, κατάλληλες και αποτελεσματικές διδακτικές παρεμβάσεις
- Εντοπίζει τα βασικά χαρακτηριστικά των μαθησιακών δυσκολιών σε επιμέρους περιοχές των μαθηματικών και σχεδιάζει έγκαιρες, κατάλληλες και αποτελεσματικές διδακτικές παρεμβάσεις
- Κατανοεί ότι οι γενικευμένες μαθησιακές δυσκολίες μπορούν να συνυπάρχουν με άλλες διαταραχές τις οποίες λαμβάνει υπόψη του στο σχεδιασμό και την υλοποίηση κατάλληλων διδακτικών παρεμβάσεων
- Κατανοεί τη χρησιμότητα αξιολόγησης των διδακτικών παρεμβάσεων για μαθητές με γενικευμένες μαθησιακές δυσκολίες αλλά και για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες σε συγκεκριμένες γνωστικές περιοχές

Γενικές Ικανότητες

- Κατανόηση βασικών εννοιών του σχετικού επιστημονικού πεδίου
- Χρησιμοποίηση επιστημονικής και δημιουργική σκέψης
- Ικανότητα συνεργασιών – απόκτηση συνεργατικής κουλτούρας
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις – λήψη αποφάσεων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγικές έννοιες/ορολογία
- Γενικές μαθησιακές δυσκολίες (εννοιολογική αποσαφήνιση — πώς εκδηλώνονται – ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά - διαφορές με τις ειδικές μαθησιακές δυσκολίες)

- Γενικά χαρακτηριστικά παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες – κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη
- Γενικές μαθησιακές δυσκολίες στον προφορικό λόγο, το γραπτό λόγο και τα μαθηματικά
- Γενικευμένες δυσκολίες σε όλους τους τομείς της σχολικής ζωής
- Γενικές μαθησιακές δυσκολίες ως δευτερογενές σύμπτωμα άλλης δυσκολίας
- Γενικές μαθησιακές δυσκολίες σε συνάρτηση με άλλο παράγοντα (π.χ. ΔΕΠΥ, ψυχοσυναισθηματική ανωριμότητα, φτωχό κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο, άλλοι περιβαλλοντικοί αλλά και εγγενείς παράγοντες)
- Γενικές μαθησιακές δυσκολίες και συννοσηρότητα με άλλο παράγοντα-αλληλεπίδραση
- Σπουδαιότητα της πρώιμης ανίχνευσης γενικών μαθησιακών δυσκολιών για την ψυχοσυναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών
- Αξιολόγηση μαθησιακών δυσκολιών – άτυπη παιδαγωγική αξιολόγηση
- Έγκαιρη παρέμβαση για την πρόληψη σοβαρότερων μελλοντικών δυσκολιών
- Δόμηση αποτελεσματικών προγραμμάτων παρέμβασης για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης- έμφαση στην εύρεση αποτελεσματικών τρόπων μάθησης σύμφωνα με τις δεξιότητες του κάθε μαθητή
- Ανάπτυξη προγραμμάτων παρέμβασης σε επίπεδο ατόμου και σε επίπεδο σχολικής τάξης
- Ανταπόκριση στη διδασκαλία και την παρέμβαση
- Μαθησιακές δυσκολίες και Μαθηματικά – προβλήματα των μαθητών
- Δυσαριθμησία- γενικά χαρακτηριστικά παιδιών με δυσαριθμησία
- Διδακτικές παρεμβάσεις για παιδιά με δυσαριθμησία

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης διδασκαλία με υποχρεωτική συμμετοχή των φοιτητών/τριών
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία. <ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις με τη χρήση Power Point και διαδικτυακών πηγών

	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn Ηλεκτρονική επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες 		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ECTS μονάδες
	Διαλέξεις	3 X 13 = 39	1,56
	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	50 ώρες	2
	Αυτοτελής Μελέτη	81 ώρες	3,24
	Εξαμηνιαία ατομική εργασία	80 ώρες	3,2
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	250 ώρες	10
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η αξιολόγηση περιλαμβάνει: Α) Εκπόνηση παρουσίασης (30%) Β) Εκπόνηση γραπτής εργασίας εξαμήνου (70%)		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. ΒΙΒΛΙΑ

Αγαλιώτης, Ι. (2000). *Μαθησιακές δυσκολίες στα Μαθηματικά*. Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.

Ayers, H., & Gray, F. (2006). *An A to Z practical guide to learning difficulties*. David Fulton Publishers.

Farrel, M. (2005). *The Effective Teacher's Guide to Moderate, Severe and Profound Learning Difficulties: Practical Strategies*. Routledge.

Lamminmäki, T. (1997). *Efficacy of multifaceted treatment for children with learning difficulties*. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research. Διαθέσιμο στο <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-8569-1>

Παντελιάδου, Σ. (2011). *Μαθησιακές δυσκολίες και εκπαιδευτική πράξη: τι και γιατί*. Εκδόσεις Πεδίο.

Παντελιάδου, Σ., & Μπότσας, Γ. (2007). *Μαθησιακές δυσκολίες: Βασικές έννοιες και χαρακτηριστικά*. Εκδόσεις Γράφημα.

Παντελιάδου, Σ. & Πατσιοδήμου, Α. (Επιμ.) (2007). *Εφαρμογές Διδακτικής Αξιολόγησης και Μαθησιακές Δυσκολίες*. Εκδόσεις Γράφημα

Τζουριάδου, Μ. (2011). *Μαθησιακές δυσκολίες: θέματα ερμηνείας και αντιμετώπισης*. Εκδόσεις Προμηθεύς.

Τζιβινίκου, Σ. (2015). *Μαθησιακές δυσκολίες - διδακτικές παρεμβάσεις*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/5332>

Τομαράς, Ν. (2019). *Μαθησιακές δυσκολίες ή σύμπτωμα; Από τις ισότιμες ευκαιρίες στην εκπαίδευση σε μια συμπεριληπτική κοινωνία*. Εκδόσεις Πατάκη.

Τρίγκα-Μερτίκα, Δ.Ε. (2010). *Μαθησιακές δυσκολίες: Γενικές και ειδικές μαθησιακές δυσκολίες – δυσλεξία*. Εκδόσεις Γρηγόρη.

Β. ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Adam, T., & Tatnall, A. (2017). The value of using ICT in the education of school students with learning difficulties. *Education and Information Technologies*, 22, 2711–2726. <https://doi.org/10.1007/s10639-017-9605-2>

Berkeley, S., Bender, W.N., Peaster, L.G. & Saunders, L. (2009). Implementation of Response to Intervention: A Snapshot of Progress. *Journal of Learning Disabilities*, 42, 85-95. <https://doi.org/10.1177/0022219408326214>

Bosson M.S, Hessels, M.G.P., Hessels-Schlatter, C., Berger, J.-L., Kipfer, N. M., & Büchel, F.P. (2010). Strategy acquisition by children with general learning difficulties through metacognitive training. *Australian Journal of Learning Difficulties*, 15(1), 13-34. <https://doi.org/10.1080/19404150903524523>

Butterworth, B., & Laurillard, D. (2010). Low numeracy and dyscalculia: identification and intervention. *ZDM Mathematics Education*, 42, 527–539. <https://doi.org/10.1007/s11858-010-0267-4>

Commodari, E. (2012). Attention Skills and risk of developing learning difficulties. *Current Psychology*, 31, 17–34. <https://doi.org/10.1007/s12144-012-9128-3>

Ehlert, A., & Fritz, A. (2013). Evaluation of maths training programme for children with learning difficulties. *South African Journal of Childhood Education*, 3(1), 117-141. Διαθέσιμο στο http://www.scielo.org.za/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S2223-76822013000100007&lng=en&tlng=en.

Hulme, C., & Melby-Lervåg, M. (2015). Educational interventions for children's learning difficulties. In *Rutter's Child and Adolescent Psychiatry* (pp. 533-544), 6th Ed.

Ioannidi, V., & Samara, E. (2019). Children with learning difficulties and conditions of school inclusion – A brief report and a constant challenge of inclusive education. *European Journal of Education Studies*, 6(3), 1-7. <http://dx.doi.org/10.46827/ejes.v0i0.2462>

Lamminmäki, T., Ahonen, T., Todd de Barra, H., Tolvanen, A., & Lyytinen, H. (2009). Contribution of ADHD characteristics to the academic treatment outcome of children with learning difficulties. *Developmental Neuropsychology* 15(2), 291-305. <https://doi.org/10.1080/87565649909540750>

Monei, T., & Pedro, A. (2017). A systematic review of interventions for children presenting with dyscalculia in primary schools. *Educational Psychology in Practice*, 33 (3), 277-293. <https://doi.org/10.1080/02667363.2017.1289076>

Richards, C, Pavri, S., Golez, F., Canges, R., & Murphy, J. (2007). Response to Intervention: Building the Capacity of Teachers to Serve Students with Learning Difficulties. *Issues in Teacher Education*, 16(2), 55-64.

Robertson, J. S. (2000). Is Attribution Training a Worthwhile Classroom Intervention For K–12 Students with Learning Difficulties? *Educational Psychology Review*, 12, 111–134. <https://doi.org/10.1023/A:1009089118008>

Rowe, K. (2006). Effective teaching practices for students with and without learning difficulties: Issues and implications surrounding key findings and recommendations from the national inquiry into the teaching of literacy.

Australian Journal of Learning Disabilities, 11(3), 99-115.
<https://doi.org/10.1080/19404150609546813>

Zerafa, E. (2015). Helping Children with Dyscalculia: A Teaching Programme with three Primary School Children. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 191 (2), 1178-1182. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.04.516>